

Antwoordnummer 2985 9700 WR Groningen

RECOVAC antistofstudie

Email recovac@int.umcg.nl

Aan

Datum 12-9-2022, Groningen

Goed effect van corona vaccinatie bij dialysepatiënten.

Beste deelnemer,

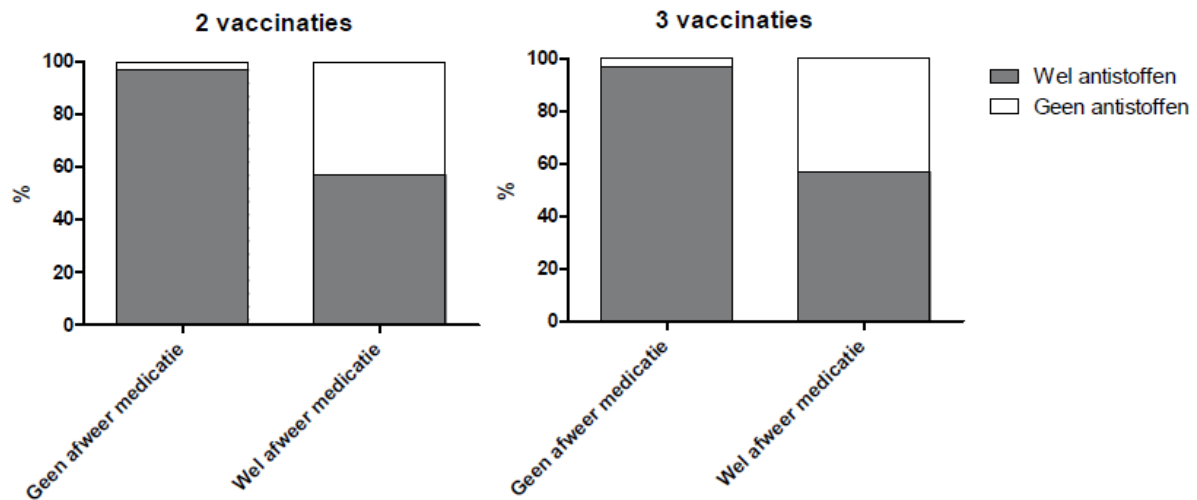
U ontvangt deze brief omdat u mee doet aan het RECOVAC onderzoek naar het effect van corona vaccinatie. We zijn erg dankbaar dat u mee doet aan dit onderzoek. Het heeft tot nu toe al veel belangrijke informatie opgeleverd. Eerder hebt u van ons de antistof uitslag na de 2^e en 3^e vaccinatie gekregen. In deze brief lichten we de resultaten toe van de gehele groep **dialysepatiënten**. Het zijn resultaten uit 2021 toen er nog geen omikron variant was.

We zien dat er bij 92% een **goede aanmaak van antistoffen** is na drie vaccinaties. De hoeveelheid antistof is iets lager dan bij gezonde personen. We verwachten dat bij antistoffen na vaccinatie er een goede bescherming is tegen ernstige ziekte door corona. Het is belangrijk dat **antistoffen minder worden** na vaccinatie. Van de antistoffen die u hebt opgebouwd verdwijnt na twee maanden de helft. Na een half jaar zijn er nog ongeveer 10% antistoffen over. Het verlies van antistoffen gaat bij u niet sneller dan bij gezonde personen.

Bij dialysepatiënten die **afweer onderdrukkende medicatie** gebruiken worden bij 40% na drie vaccinaties geen antistoffen aangemaakt. Deze patiënten blijven kans houden op ernstige ziekte door corona. Een deel van de patiënten reageert op een extra vaccinatie. Alle dialysepatiënten worden daarom geadviseerd om extra vaccinaties te laten zetten als die door de GGD worden aangeboden, ook als u geen antistoffen heeft aangemaakt na eerdere vaccinaties.

Bijwerkingen zijn vaak kort van duur en ernstige bijwerkingen komen bijna niet voor. Na vaccinatie ervaart 86% van de dialysepatiënten ten minste één bijwerking. Dit is minder dan gezonde personen, waarbij bijna iedereen een bijwerking ervaart. Pijn op de prikplaats komt het meest voor, gevolgd door spierpijn, vermoeidheid en hoofdpijn. Deze bijwerkingen verdwijnen meestal na een aantal dagen. Daarom wegen de voordelen van vaccinatie op tegen mogelijke nadelen. Heeft u twijfel over een extra vaccinatie? Bespreek deze dan met uw behandelend specialist.

Figuur. Weergave van de dialysepatiënten zonder of met afweerremmende medicatie, die na 2 en na 3 vaccinaties antistoffen hebben aangemaakt.

Opmerking bij dit figuur: in deze studie gebruikten 15% van de dialysepatiënten afweerremmende medicatie. Deze patiënten gebruikten o.a. corticosteroïden (zoals prednison), calcineurineremmers (zoals tacrolimus / Advagraf of ciclosporine / Neoral), Cellcept, mTOR-inhibitoren (zoals sirolimus) en azathioprine (of Imuran).

Andere resultaten van het RECOVAC onderzoek bij dialysepatiënten:

- Uw afweer reageert ook via **T-cellen** op vaccinatie. Deze cellen zorgen er onder andere voor dat uw afweer het coronavirus goed kan herkennen als u hiermee in aanraking komt. We zien dat van de dialysepatiënten 64% een T-cel reactie heeft na twee vaccinaties. Bij personen zonder nierziekte is dit 85%. Het grootste deel van de dialysepatiënten maakt dus antistoffen aan.
- Uit de resultaten blijkt dat er na vaccinatie met **Moderna** meer antistoffen worden aangemaakt dan na Pfizer of AstraZeneca. We weten nog niet of dit leidt tot een betere bescherming tegen corona.

Op de website vindt u meer informatie over het effect van corona vaccinatie bij nierpatiënten: www.recovac.nl. Er zijn informatieve video's beschikbaar voor patiënten waarin we de resultaten in detail uitleggen. Ook is er 15 september een webinar georganiseerd door de NVN. Heeft u de webinar gemist? U kunt deze online terugkijken op onze website.

Het RECOVAC onderzoek gaat nog door. U wordt af en toe nog benaderd voor het invullen van een vragenlijst. Dit is erg belangrijk om meer inzicht te krijgen in lange termijn gevolgen, zoals long-COVID. We hopen dat u blijft meewerken door de vragenlijsten in te vullen.

Hartelijk dank voor uw medewerking tot nu toe.

Namens de onderzoekers van de RECOVAC antistofstudie.